

TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SODNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA



LUXEMBOURG

3ENDRIJŪ TEISINGUMO TEISMAS
AI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
SÚDNY DVOR EURÓPSKYCH SPOLEČENSTEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Pers en Voorlichting

PERSCOMMUNIQUE nr. 102/06

14 december 2006

Arrest van het Hof van Justitie in zaak C-170/05

*Denkavit Internationaal BV, Denkavit France SARL / Ministre de l'Economie, des Finances
et de l'Industrie*

**EEN NATIONALE WETTELIJKE REGELING DIE DOOR EEN NIET-INGEZETEN
MOEDERMAATSCHAPPIJ ONTVANGEN DIVIDENDEN ONDERWERPT AAN
EEN BRONBELASTING, TERWIJL DOOR EEN INGEZETEN
MOEDERMAATSCHAPPIJ ONTVANGEN DIVIDENDEN NAGENOEG
VOLLEDIG DAARVAN ZIJN VRIJGESTELD, BEPERKT DE VRIJHEID VAN
VESTIGING**

*De vrijheid van vestiging verzet zich tegen een dergelijke bronbelasting, zelfs al mag de
niet-ingezeten moedermaatschappij deze verrekenen met de in haar woonstaat verschuldigde
belasting, wanneer die moedermaatschappij die verrekening niet kan toepassen*

Volgens Frans recht zoals dat ten tijde van de feiten van de betrokken zaak van toepassing was, werd op dividenden die door een in Frankrijk ingezeten vennootschap werden uitgekeerd aan een niet aldaar gevestigde moedermaatschappij, een bronbelasting van 25 % ingehouden. Over dividenden die door een in Frankrijk ingezeten vennootschap werden uitgekeerd aan een eveneens aldaar gevestigde moedermaatschappij, werd geen bronbelasting geheven. Voorts kon een moedermaatschappij met een vaste zetel of vestiging in Frankrijk onder bepaalde voorwaarden in aanmerking komen voor een nagenoeg volledige vrijstelling voor door haar dochtermaatschappij uitgekeerde dividenden. Met uitzondering van 5 % werden die dividenden in aftrek gebracht op de belastbare nettowinst van de moedermaatschappij en dus vrijgesteld van belasting.

Bovendien bepaalt een Frans-Nederlands¹ verdrag tot het vermijden van dubbele belasting dat een in Nederland gevestigde moedermaatschappij de in Frankrijk gedragen belasting mag verrekenen met het bedrag van de in Nederland verschuldigde belasting. Deze verrekening mag echter niet meer bedragen dan het bedrag van de Nederlandse belasting die over die dividenden verschuldigd is. Daar Nederlandse vennootschappen in Nederland zijn vrijgesteld van belasting op dividenden uit buitenlandse bron, betekent dit dat geen enkele vermindering uit hoofde van de Franse bronbelasting wordt verleend.

Denkavit Internationaal BV is een in Nederland gevestigde moedermaatschappij die ten tijde van de feiten twee Franse dochtermaatschappijen had, Agro-Finances SARL en Denkavit France (later gefuseerd tot Denkavit France), waarvan zij nagenoeg het volledige kapitaal in handen had. Van 1987 tot 1989 hebben die twee vennootschappen 14,5 miljoen FRF dividend uitgekeerd aan hun moedermaatschappij, Denkavit Internationaal. Krachtens het Frans-Nederlands verdrag en de Franse wettelijke regeling werd op het bedrag van die dividenden 5 % bronbelasting ingehouden, ofwel 725 000 FRF.

Denkavit Internationaal en Denkavit France hebben teruggaaf van dat bedrag gevorderd bij de Conseil d'Etat, die het Hof vragen heeft voorgelegd over de verenigbaarheid van de Franse bronbelasting met het gemeenschapsrecht.

Het Hof van Justitie herinnert er allereerst aan dat de directe belastingen tot de bevoegdheid van de lidstaten behoren, doch dat deze verplicht zijn die bevoegdheid in overeenstemming met het gemeenschapsrecht uit te oefenen.

Vervolgens preciseert het dat de aan de gemeenschapsonderdanen toegekende vrijheid van vestiging voor een in overeenstemming met de wetgeving van een lidstaat opgerichte vennootschap het recht meebrengt om haar bedrijfsactiviteit uit te oefenen door middel van onder meer een dochteronderneming. **De vrijheid van vestiging beoogt dus het voordeel van de nationale behandeling in de lidstaat van ontvangst van de dochtermaatschappij te garanderen, door elke, zelfs minieme discriminatie op grond van de plaats van de zetel van vennootschappen te verbieden.**

Een dergelijke discriminatie voert een ongelijke behandeling in, terwijl er geen enkel objectief verschil in situatie bestaat dat grond voor die ongelijke behandeling kan opleveren.

Het Hof stelt vast dat onafhankelijk van de invloed van het Frans-Nederlands verdrag, uit de nationale wettelijke regeling een verschil in fiscale behandeling voortvloeit van dividenden die door een ingezeten dochtermaatschappij aan haar moedermaatschappij worden uitgekeerd, naar gelang laatstgenoemde ingezeten of niet-ingezeten is.

Zo kunnen ingezeten moedermaatschappijen nagenoeg volledige vrijstelling voor de ontvangen dividenden krijgen, terwijl niet-ingezeten moedermaatschappijen in de vorm van een bronheffing onderworpen zijn aan een belasting, die 25 % van het bedrag van de uitgekeerde dividenden bedraagt.

¹ Overeenkomst tussen de regering van de Franse Republiek en de regering van het Koninkrijk der Nederlanden tot het vermijden van dubbele belasting en het voorkomen van het ontgaan van belasting met betrekking tot belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, gesloten te Parijs op 16 maart 1973.

In tegenstelling tot dividenden die aan ingezeten moedermaatschappijen worden uitgekeerd, worden die welke aan niet-ingezeten moedermaatschappijen worden uitgekeerd op grond van de Franse belastingregeling bovendien aan opeenvolgende belastingheffingen onderworpen. Zo worden die dividenden eerst in het kader van de vennootschapsbelasting bij de uitkerende ingezeten dochtermaatschappij belast en vervolgens in het kader van de bronbelasting waaraan de niet-ingezeten moedermaatschappij die deze dividenden ontvangt onderworpen is.

Een dergelijk verschil in fiscale behandeling van aan moedermaatschappijen uitgekeerde dividenden op grond van de plaats van hun zetel vormt een discriminerende beperking van het recht van vestiging.

Met betrekking tot het Frans-Nederlands verdrag herinnert het Hof eraan dat bij gebreke van communautaire harmonisatiemaatregelen de lidstaten met inachtneming van het gemeenschapsrecht bevoegd blijven ter zake van de belasting van de inkomsten en, in voorkomend geval door het sluiten van een overeenkomst, dubbele belastingen kunnen vermijden en de aanknopingsfactoren ter verdeling van de heffingsbevoegdheid tussen de lidstaten kunnen vaststellen.

Het Hof bevestigt het beginsel dat **zelfs een geringe of minder belangrijke beperking van de vrijheid van vestiging verboden is** en stelt vast dat uit de toepassing van het Frans-Nederlands verdrag in samenhang met de Nederlandse wettelijke regeling volgt dat ingezeten moedermaatschappijen in aanmerking komen voor een belastingregeling waardoor zij opeenvolgende belastingheffingen kunnen vermijden, terwijl niet-ingezeten moedermaatschappijen juist wel zijn onderworpen aan dergelijke belastingheffingen over dividenden die door hun in Frankrijk gevestigde dochtermaatschappijen worden uitgekeerd.

Derhalve oordeelt het Hof dat het gemeenschapsrecht zich verzet tegen een nationale wettelijke regeling die alleen voor niet-ingezeten moedermaatschappijen voorziet in een bronbelasting op dividenden die door ingezeten dochtermaatschappijen worden uitgekeerd, zelfs al staat een tussen Frankrijk en Nederland gesloten belastingverdrag die bronbelasting toe en voorziet het in de mogelijkheid om de krachtens de Franse wettelijke regeling gedragen belasting te verrekenen met de in Nederland verschuldigde belasting, wanneer een moedermaatschappij in die andere lidstaat de in dat verdrag voorziene verrekening niet kan toepassen.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

Beschikbare talen: ES, CS, DE, EL, EN, FR, IT, HU, NL, PL, SK, SL

De volledige tekst van het arrest is op de dag van de uitspraak te vinden op de internetpagina van het Hof

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=NL&Submit=rechercher&numaff=C - 170/05>

vanaf ongeveer 12.00 uur.

Voor nadere informatie wende men zich tot de heer Stefaan Van der Jeught.

Tel: +352 4303 2170 Fax: +352 4303 2988